

Groot deel Urker gebruiksters laat staafje voortijdig weghalen

Veel klachten bij gebruik Implanon

Cees Dekker,
huisarts, Urk

Correspondentieadres:
cjdekker@huisartsopurk.nl;
c.c.: redactie@medischcontact.nl

Geen belangenverstrengeling
gemeld.

beeld: ANP Photo

In drie Urker huisartsenpraktijken is over een periode van tien jaar onderzocht wat de bijwerkingen zijn van Implanon. De resultaten geven aanleiding om de voorlichting over het anticonceptiemiddel aan te passen.

Implanon is een betrouwbare methode van anticonceptie.¹⁻³ Het is een klein, enigszins buigzaam kunststof staafje, 4 cm lang en 2 mm in doorsnee, waarin zich als werkzaam bestanddeel 68 milligram etonogestrel bevindt. Hiervan wordt dagelijks een kleine hoeveelheid afgegeven aan het bloed, waardoor tot drie jaar anticonceptieve werking wordt gegarandeerd. Implanon wordt subcutaan ingebracht, bij voorkeur in de niet-dominante bovenarm. In de bijsluiter staat beschreven dat onregelmatig vaginaal bloedverlies bij meer dan één op

de tien gebruiksters voorkomt.⁴ Huisartsen op Urk zagen echter opvallend vaak gebruiksters die vanwege hinderlijk vaginaal bloedverlies het staafje voortijdig wilden laten verwijderen. Dit was aanleiding om het gebruik van Implanon te analyseren in de drie samenwerkende praktijken in de gemeente (de hagro Urk-1). De twee Urker apotheken, bij wie meer dan 99 procent van de praktijkpopulatie is ingeschreven, hebben een lijst gemaakt met Implanon-verstrekkingsen. In de patiëntendossiers zijn de lotgevallen bestudeerd van

SAMENVATTING

- Ruim de helft van de zestig Urker gebruiksters van Implanon (2002-2012) had last van hinderlijk vaginaal bloedverlies.
- 26 vrouwen (43%) lieten vanwege bijwerkingen het staafje voortijdig verwijderen.
- Potentiële gebruiksters moeten duidelijker op de mogelijke bijwerkingen van Implanon worden gewezen.

de vrouwen bij wie tussen 1 juli 2002 en 1 juli 2012 Implanon is ingebracht. De beschreven bijwerkingen, voortijdige verwijderingen en de redenen daarvoor zijn geregistreerd. Ook is nagegaan welke anticonceptiemethode de vrouwen na Implanon kozen.

Veel klachten

Door de Urker apotheken is in genoemde periode 63 maal Implanon afgeleverd. Twee gebruiksters waren inmiddels verhuisd en eenmaal bleek een afgeleverde Implanon niet te zijn ingebracht. Deze drie gevallen zijn buiten beschouwing gelaten, zodat zestig gevallen overblijven. In totaal was sprake van 759 maanden Implanon-gebruik (gemiddeld 12,6 maanden per gebruikster), waarin geen zwangerschap is ontstaan. Onder de zestig Implanon-gebruiksters waren twintig (33%) nullipara.

Van de vrouwen meldden er 23 (38%) geen klachten. Hinderlijk vaginaal bloedverlies werd door 32 (53%) gemeld; stemmingsveranderingen door twee (3%). Driemaal waren er wel klachten maar was de aard daarvan niet gedocumenteerd. Verwijdering van de Implanon wegens klachten vond plaats bij 26 vrouwen (43%).

Bij 21 (35%) was de opgegeven reden hinderlijk vaginaal bloedverlies; bij twee (3%) stemmingsveranderingen en driemaal (5%) was de reden voor verwijdering niet gedocumenteerd. Leeftijd was voor twee vrouwen reden om de

Implanon te laten verwijderen; zij hadden geen anticonceptie meer nodig en waren tevreden. Twee vrouwen (3%) overwegen nog de Implanon te laten verwijderen.

Gemiddeld is de Implanon bij de vrouwen met klachten elf maanden in situ geweest voordat overgegaan is tot verwijdering. Twee vrouwen hebben de Implanon de volle drie jaar laten zitten, ondanks hun klachten. Geen van alle Implanon-gebruiksters heeft een tweede maal voor Implanon gekozen.

Van de vrouwen bij wie Implanon wegens klachten is verwijderd, hebben er elf nadien geen in het dossier vastgelegde anticonceptie-maatregel genomen. Twaalfmaal vond orale anticonceptie plaats en drie vrouwen kozen voor respectievelijk Mirena, prikpil en condoom.

Teleurstelling

Ruim de helft van de Implanon-gebruiksters in dit onderzoek had last van hinderlijk vaginaal bloedverlies. In de literatuur worden percentages genoemd van 21 tot 58 procent.³⁻⁵⁻⁷ Vroegtijdige verwijdering wegens klachten vond plaats bij ruim een derde van de Urker gebruiksters; dat is veel meer dan in andere onderzoeken is gevonden (5-21%).³⁻⁵⁻⁸ Wij hebben hier geen verklaring voor. Een andere opvallende bevinding is dat geen enkele gebruikster een tweede keer voor Implanon koos, ook niet als er geen sprake was van klachten.

De resultaten maken duidelijk dat de voordelen van Implanon – betrouwbaar, meerdere jaren niet aan anticonceptie hoeven denken, eenvoudig inbrengen en verwijderen, snel herstel van fertiliteit na verwijdering – voor veel vrouwen niet opwegen tegen de neveneffecten. Om teleurstelling te voorkomen, moeten potentiële gebruiksters uitvoerig geïnformeerd worden over mogelijke bijwerkingen, vooral over de mogelijkheid van hinderlijk en onregelmatig vaginaal bloedverlies. [mc](#)

Ook vrouwen zonder klachten kozen geen tweede keer voor Implanon

Hoewel Implanon als betrouwbaar anticonceptiemiddel wordt gezien, geeft huisarts Cees Dekker het grote nadeel voor gebruiksters aan.

/video